

រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា

**អវិជ្ជមានន័យក្នុងភាសាខ្មែរ តាមរយៈ
អវិជ្ជមានបទនិងអវិជ្ជមានសព្ទមួយចំនួន
(មិន ឥត អ្វី គ្មាន អត់ ពុំ ... , ខុស អាក្រក់
ចាំតើ នាចល្អ...)**

Negative Meanings in the Khmer Language
through Specific Negative words and Negative
Expressions

([mwn], [ʔet], [kom], [khmɛa:n], [ʔət], [pum],...;
[khoh], [ʔa: krək], [cam taə], [nɛa:ŋ lɔɑ:]...)

ដួង គារី

និក្ខេបបទបណ្ឌិតសភាសាខ្មែរ
ឯកទេស : ន័យវិទ្យា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
បណ្ណាល័យ
លេខ.....
រាជបណ្ឌិតសភាកម្ពុជា

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ : បណ្ឌិត ច័ន្ទ សំណាញ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំរង : បណ្ឌិត ធី សោ

មាតិកា

ទំព័រ

ឧទ្ទិសស្នាដៃ..... iv
 សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.....v
 អំណះអំណាង.....vi
 មូលន័យសង្ខេប (ភាសាខ្មែរ)..... xii
 មូលន័យសង្ខេប(Abstract) xiii
 សង្ខេបនិក្ខេបបទ(ភាសាខ្មែរ)..... ix
 សង្ខេបនិក្ខេបបទ(SUMMARY).....xiv
 អារម្ភកថា xviii

សេចក្តីផ្តើម

១-លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ១
 ២-ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ.....១
 ៣-គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ២
 ៤-ដែនកំណត់និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ ៣
 ៥-វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ ៣
 ៦-សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ ៣
 ៧-ចន្លោះសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ ៣

ជំពូកទី១

**អវិជ្ជមានន័យតាមរយៈអន្តរកម្មនិយមដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការសិក្សា
ស្រាវជ្រាវប្រធានបទនិក្ខេបបទ**

១- ជុំវិញបញ្ហានៃអវិជ្ជមានន័យ.....៧
 ២- ការកំណត់និយមន័យនៃបច្ចេកសព្ទមួយចំនួនដែលត្រូវសិក្សាក្នុងនិក្ខេបបទនេះ.....៧
 ២.១-អវិជ្ជមានន័យ..... ៨
 ២.២-អវិជ្ជមានបទ ៨
 ២.៣-អវិជ្ជមានសព្ទ..... ១០
 ២.៤-អវិជ្ជមានកម្ម..... ១១
 ២.៥-អវិជ្ជមានភាព.....១២
 ២.៦- វិជ្ជមានភាព..... ១៣
 ២.៧- គោលវិជ្ជមាន..... ១៤
 ២.៨- គោលវិជ្ជមាន..... ១៤
 ២.៩- ទម្រង់វិជ្ជមាន.....១៥

២.១០- ទម្រង់អវិជ្ជមាន..... ១៥

ជំពូកទី២

ទីតាំង លក្ខណៈសម្ព័ន្ធ និងគុណនិរមេសអនុប្បតិ

១-អំពីអវិជ្ជមានបទ *មិន* ១៨

១.១-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *មិន+កិ* ១៩

១.២- សិក្សាពីសំណុំពាក្យ ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *មិន+កិ. ១+កិ. ២*..... ២០

១.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យ ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *កិ.+មិន+ឈ្មោះ*..... ២២

១.៣.១-ឈ្មោះជាភិរិយាសព្ទ..... ២២

១.៣.២- ឈ្មោះជាធាតុមួយដែលជាគុណភិរិយា/ភិរិយាវិសេសស័ ហើយវេយ្យាករណ៍ប្រពៃណី
ហៅថា គុណនាម ២៦

១.៣.៣- ឈ្មោះបញ្ជាក់ពីបំណែប ២៩

១.៣.៤- ឈ្មោះបញ្ជាក់ពីទិដ្ឋភាព ២៩

១.៤- ការសិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *មិន+ឈ្មោះ+កិ*..... ៣១

១.៥- សិក្សាពីមិន ដែលជាធាតុមួយនៃសន្ធានសព្ទ ៣៥

១.៥.១-សិក្សាពីមិន ដែលជាធាតុនៃសន្ធានសព្ទ មិនយូរប៉ុន្មាន..... ៣៧

១.៥.២- សិក្សាពីមិន ដែលជាធាតុនៃសន្ធានសព្ទ មិនតែប៉ុណ្ណោះ និង មិនតែប៉ុណ្ណោះសោត..... ៣៨

២-អំពីអវិជ្ជមានបទ *គត* នៅក្នុងល្បះ..... ៤៣

២.១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *គត+គុ.កិ.+កិ.+ន*..... ៤៥

២.២-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *កិ.+គត+ឈ្មោះ*..... ៤៧

២.២.១- *កិ.+គត+ឈ្មោះបំណែប*..... ៤៨

២.២.២- *កិ.+គត+ឈ្មោះកាល*..... ៤៨

២.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *គត+កិ* ៥០

២.៤- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *គត+គុ.កិ*..... ៥១

៣-អំពីអវិជ្ជមានបទ *កុំ* នៅក្នុងល្បះ ៥២

៣.១-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *កុំ+ន* ៥២

៣.២-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *កុំ+កិ*..... ៥៣

៣.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *កុំ+គុ*..... ៥៥

៣.៤- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *កុំ+និ*..... ៥៦

៤- អំពីអវិជ្ជមានបទគ្មាននៅក្នុងវាទ្យប..... ៥៦

៤.១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *គ្មាន+ន*..... ៥៦

៤.២- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *គ្មាន+កិ*..... ៦០

៤.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *គ្មាន+Ø*..... ៦១

៥- អំពីអវិជ្ជមានបទ *អត់* នៅក្នុងល្បះ..... ៦៥

៥.១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ *អត់+ន*..... ៦៥

៥.២- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អត់+កិ..... ៦៨

៥.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អត់+គុ ៦៨

៥.៤- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អត់+ គុ.កិ.....៧០

៥.៥- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អត់+និ..... ៧១

៥.៦-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អត់+ល..... ៧៣

៦- អំពីអវិជ្ជមានបទ វុ នៅក្នុងល្បះ ៧៤

៦.១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ ពុំ+កិ..... ៧៤

៦.២-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ ពុំ+និ..... ៧៧

៦.៣-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ ពុំ+គុ.....៧៨

៦.៤- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ ពុំ+គុ.កិ..... ៨០

៦.៥- សិក្សាពី វុ ដែលជាធាតុមួយនៃសន្ទានសព្ទ..... ៨១

៦.៥.១- សិក្សាពី វុ ដែលជាធាតុមួយនៃសន្ទានសព្ទ ពុំនោះសោត ពុំនោះសោតទេ.....៨១

៦.៥.២-សិក្សាពី វុ ដែលជាធាតុមួយនៃសន្ទានសព្ទ ពុំនោះទេ..... ៨៣

ជំពូកទី៣

ទីតាំង លក្ខណៈសម្ព័ន្ធ និងគុណវិបស័អវិជ្ជមានសព្ទ

១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលមានអវិជ្ជមានសព្ទ ខុស អាក្រក់ ៨៥

១.១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យអប្បបរមាដែលមានទម្រង់ ខុស+ន. និង ន.+ខុស ៨៦

១.២- សិក្សាពីសំណុំពាក្យអប្បបរមាដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ កិ.+ខុស និង ខុស+កិ..... ៩០

១.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យអប្បបរមាដែលមានទម្រង់ ខុស+សព្ទ និង សព្ទ+ខុស..... ៩១

១.៤- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អាក្រក់+កិ. ៩៤

១.៥- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អាក្រក់+ន. និង ន.+អាក្រក់..... ៩៥

១.៦- សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អាក្រក់+សព្ទ. និង សព្ទ.+អាក្រក់..... ៩៦

១.៧-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលរចនាសម្ព័ន្ធទូទៅមានទម្រង់ អាក្រក់+គុ. និង គុ.+អាក្រក់.....៩៧

២-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលអាចជាអវិជ្ជមានសព្ទដូចជា ចាំតើ ផ្អែក(ឱ្យ...)នាងល្អ.....៩៨

២.១- សិក្សាពីសំណុំពាក្យចាំតើ..... ៩៨

២.២- សិក្សាពីសំណុំពាក្យ ផ្អែកឱ្យ ១០០

២.៣- សិក្សាពីសំណុំពាក្យ នាងល្អ ១០១

៣-សិក្សាពីសំណុំពាក្យដែលអាចជាអវិជ្ជមានសព្ទគោបាត់ទើបធ្វើរបងពេលប្រឡងទើបខំរៀន... ១០២

សន្និដ្ឋាន..... ១០៣

គន្ថនិទ្ទេស.....១០៦

ឧបសម្ព័ន្ធ I

ពន្យល់ពាក្យ.....xx